

מה פרח כמון עושה במקום כזה?

צמח נדיר שנחשב לנכחד נמצא דווקא במקום שאמור לסבול מזיהום סביבתי חמור בהרצליה

מאת עמיר בן-דוד, כתב "ידיעות אחרונות"
צמח נדיר, שהיה חשש כי נכחד מהעולם, נמצא דווקא באתר מוזחם במיוחד בהרצליה.

באזור הרצליה פעל בעבר מפעל תע"ש השרון. החשש הוא כי במתחם צור, שבו פעל המפעל, ישנם אזורים מזוהמים באופן חמור מאוד. בעקבות תוכניות לבנייה במתחם החלו מאבקים לשמירה על הטבע ולמניעת הבנייה. כמסגרת המאבק הוזמנו אנשי מפלגת הירוקים לסיור בתוך המתחם הסגור. הם נדהמו לגלות שדווקא באזור שבו שכן המפעל השתמרו כמה פנינות טבע נדירות. התברר כי במתחם נותרו שטחי חול שבעקבות הפיתוח המואץ בכל האזור הולכים ונעלמים מהנוף. נוסף על כך מצאו חוקרים בראשות ד"ר רון פרומקין שישה צמחים שנמצאים בסכנת הכחדה. אחד מהם הוא תלתן דגול, צמח שזהו כנראה המקום האחרון בעולם שבו הוא צומח.

תלתן הדגול אופייני לשטחי חולות, והיה ידוע כי הוא גדל רק בישראל ובאזור לבנון. הוא זכה לשמו כיוון שמראש הפריחה שלו מתנוסס מעין דגל. מדובר באחד התלתנים הגדולים והיפים שקיימים. השטחים שבהם צמח בעבר בישראל ובלבנון נהרסו לצורכי פיתוח ובנייה, והחוקרים נדהמו לגלות כי הצמח, שכבר חשבו שנכחד מהעולם, נמצא שם. "האוכלוסייה הקטנה שנמצאה במתחם צור ואשר מונה עשרות פרטים היא ככל הנראה האוכלוסייה היחידה המוכרת כיום בעולם, וכל פגיעה בה מסכנת את המשך קיומו של המין הנדיר הזה בעולם", כתבו החוקרים.

"המתחם הוא אי טבע שמור בלב השטחים הפגועים", כתבו החוקרים. בסקר לא נבדק מתחם תע"ש כולו, אלא רק האזור המיועד לבנייה. "בהחלט ייתכן כי מינים נדירים אלה ואחרים נוספים מצויים גם בשאר השטח, ובעצם אנו רואים רק את קצה הקרחון", כתבו החוקרים.

דרור עזרא, רכז פורום השרון במפלגת הירוקים, אמר אתמול כי "הממצאים בסקר עלו על ההערכות המוקדמות שלנו, ובהחלט אפשר להגדירם מרגשים. זו סיבה מספיק טובה לראש עיריית הרצליה יעל גרמן ולוועדה המחוזית לגנוז את התוכנית להקים שכונת מגורים במתחם. זו תהיה טעות חמורה להעתיק את הצמחים למקום אחר. על עיריית הרצליה לנצל את אוצר הטבע שהתגלה ולהקים במקום פארק ומתחם טבע".

amirb@yedioth.co.il

צילום: רון פרומקין, מתוך אתר האוניברסיטה העברית

פרח התלתן הדגול רק בישראל